

LEDNINGSPRAKSIS EFTER VINTAPPERRAMPEN

I forbindelse med anlæggelsen af Vintapperrampen, var det ikke muligt at opnå enighed mellem Vejdirektoratet og Energinet.dk om, hvorledes Energinet.dk's ledninger var beskyttet i et eksproprieret areal, der tidligere ikke var vejareal men et privat areal. Derudover var der ikke enighed om, hvem der havde betalingsforpligtigheden, for en afværgeforanstaltning med henblik på at beskytte ledningerne, og dermed undgå at flytte disse.

Spørgsmålene blev først forelagt Ekspropriationskommissionen på Øerne og efterfølgende Taksationskommissionen for Sjælland.

De to kommissioner afsagde modstridende kendelser for så vidt angår betalingsforpligtigheden, når der etableres en afværgeforanstaltning i stedet for at flytte ledningerne. Kommissionerne var enige om, at den fremlagte deklaration ikke tilsidesatte gæsteprincippet.

Den 19. september 2013 afsagde Østre Landsret dom i sagen for så vidt angår betalingsforpligtigheden til udførelse af en aflastningskonstruktion til beskyttelse af et ledningsanlæg, og hvilke fremtidige vilkår, der skal gælde for ledningsanlægget.

Østre Landsret indledte med at tage stilling til om gæsteprincippet er fraveget ved den omtalte deklaration, som blev tinglyst i forbindelse med anbringelse af ledningerne.

Landsretten konstaterede blandt andet, at det ikke udtrykkeligt fremgår af deklarationen, at der er aftalt en fravigelse af gæsteprincippet. Retten mener ikke, at tilstedeværelsen af den ovennævnte deklaration i sig selv kan føre til, at gæsteprincippet er aftalt bort blot fordi, ledningsejeren har ret til at anbringe og opretholde en ledning. I denne sag kunne Energinet.dk ikke godtgøre, at de anlagte ledninger skulle nyde end bedre ret end andre gæster uanset tilstedeværelsen af en deklaration. Retten konstaterede, at der ikke er betalt en erstatning til Gentofte Kommune, ej heller for placeringen af luftledninger – forløberen for de nedgravede ledninger. Deklarationen tager heller ikke stilling til, hvem der skal betale for ledningsarbejder, som følge af en ændret arealanvendelse. Dermed ligger Energinet.dk's ledninger som gæster, således som Vejdirektoratet har anført forud for retssagen.

Østre Landsret mener således, at den konkrete deklaration må anses som en sædvanlig beskyttelsesdeklaration, der fastlægger parternes omsorgsforpligtelser i forbindelse med ledningernes tilstedeværelse i arealet. Hermed er dommen på linje med Ekspropriations- og Taksationskommissionernes vurderinger. Dommen ligger på dette punkt også i forlængelse af Højesterets dom i 2009.2978H (M3-dommen), hvorefter ledninger, der oprindeligt var anbragt på private arealer, også efter en ekspropriation var omfattet af gæsteprincippet.

Dommen slår således fast, at der stilles store krav til udformningen af deklarationer særligt i de tilfælde, hvor der ikke bliver betalt for anbringelsen af en ledning, eller hvor en ledning er anbragt på andre særlige vilkår, hvor det ikke er klart, at anbringelsen sker på bedre vilkår end gæsteprincippet. Ledningsejere skal derfor være meget præcise, hvis de ønsker at nyde en bedre beskyttelse end som gæster

I forhold til Energinet.dk's anden påstand konstaterer Østre Landsret, at til trods for at parternes forhold herefter er reguleret af blandt andet vejlovens § 106, er den aftalte deklaration forsat gældende under hensyn til de nærmere bestemte vilkår og med respekt for gæsteprincippet.

Endelig fik Energinet.dk ikke medhold i, at Vejdirektoratet havde betalingsforpligtigheden for aflastningsforanstaltningerne. Østre Landsret slår fast, at afværgeforanstaltninger betragtes som arbejder på ledninger, således som det fremgår af vejlovens § 106. Vejlovens § 106 indebærer således også at ledningsejer har en pligt for til at bekoste andre – alternative – tekniske løsninger end fjernelse eller omlægning af ledninger.